

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/223/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215209335
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7215209335.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. XX, C. - E., práv. zast. JUDr. Petrom Majerníkom, advokátom so sídlom Werferova 1, Košice proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice, IČO: 00 691 135, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 13. júna 2022 č.k. 29C/241/2015 - 346 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (teraz Mestský súd Košice, ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu (výrok I.) a vyslovil, že žalovaný má voči žalobkyni právo na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

2. Súd tak rozhodol o žalobe žalobkyne, v znení jej úprav, ktorou žiadala uložiť žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemkov - parcela reg. „E“ č. 4298 - záhrady o výmere 197 m² a č. 4299 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 344 m², obe zapísané na LV č. XXXXX, pre okres Košice IV, obec Košice - Juh, k.ú. F., za obdobie od 14.4.2013 do 14.4.2015 v sume 330,01 eur mesačne, s príslušenstvom, tvrdiac, že na predmetných nehnuteľnostiach sú postavené stavby vo vlastníctve žalovaného, ktorý neinicioval konanie o pozemkových úpravách týkajúcich sa nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne, čím vylúčil, aby došlo k uspokojeniu nároku žalobkyne, ktorá preto žalovaného listom zo dňa 5.4.2011 žiadala o majetkové vysporiadanie týchto nehnuteľností, a to potom, ako Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 31.8.2021 sp. zn. 5Co/15/2021 zrušil rozsudok zo dňa 11.11.2020 č.k. 29C/241/2015-275, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 254,17 eur mesačne počnúc dňom 14.4.2013 do budúca s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 6.100 eur od 19.3.2015 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnej výške.

3. Súd poukázal i na obranu žalovaného v priebehu sporu, že sa nemôže jednať o bezdôvodné obohatenie, lebo vzťahy medzi stranami sporu sú právne vyriešené zákonom č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Žalovaný poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 212/06, PL ÚS 38/95, II.ÚS 506/2011-21, nepopierajúc, že na pozemku žalobkyne sa nachádza pozemná komunikácia v jeho

vlastníctve, vo svojej obrane tvrdil, že ku pozemkom, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne vzniklo zo zákona vecné bremeno v prospech žalovaného, ktoré mu zakladá právny titul k ich užívaniu, odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, 8Cdo/17/2019 a 1Cdo/171/2021 vzniesol námietku premlčania a žalobu žiadal zamietnuť.

4. Konštatoval, že predmetom sporu je nárok žalobkyne na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva k jej pozemku zriadeného zák. č. 66/2009 Z.z., ktorá nespochybňovala právo žalovaného užívať predmetný pozemok na základe práva vecného bremena zriadeného zákonom č. 66/2009 Z.z., a to až do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území (§ 4 ods. 2 zák.). Úlohou súdu bolo posúdiť, či za obmedzenie vlastníckeho práva žalobkyne za takéto obdobie patrí náhrada, a ak áno, aká je výška tejto náhrady a či táto náhrada má byť jednorazová alebo opakovaná.

5. Pri rozhodovaní vychádzal súd z medzi stranami nespornej skutočnosti, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti parc. číslo 4298 o výmere 197 m² záhrady a parc. číslo 4299 o výmere 344 m² zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XXXXX okres Košice IV, obec C. A., kat. územie F., na ktorých sú postavené stavby vo vlastníctve žalovaného (pozemná komunikácia).

6. Vec právne posúdil podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy, § 123, § 124, § 128 ods. 1 a 2, § 151n ods. 1, § 151o ods. 1, § 151p ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. 1 a 5, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 až 3, § 3 ods. 1, 3 a 4, § 4 ods. 1 a 2 zák. č. 66/2009 Z.z., čl. 11 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd. Uzavrel, že pozemky vo výlučnom vlastníctve žalobkyne pod stavbami žalovaného, žalovaný užíva titulom vecného bremena zriadeného v súlade so zák. č. 66/2009 Z.z.. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 28.10.2020 sp. zn. IV.ÚS 539/2020-21, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 a sp. zn. 8Cdo 17/2019 zo dňa 30.11.2020, z ktorého súd citoval: „Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že dovolateľ - žalovaný konkretizoval právnu otázku, pri riešení ktorej sa podľa jeho názoru odvolací odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP tak, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z. z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom týmto zákonom predpokladaným. Nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné priznať aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov, z ktorého potom vyvodil záver o nedôvodne vznesenej námietke premlčania. Podľa jeho názoru je finančná náhrada jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Odvolací súd sa riešením uvedenej právnej otázky teda odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, za ktorú označil rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo 14. apríla 2016 a poukázal aj na rozhodnutie ÚS SR, sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že mu nie je známe rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré by meritorne riešilo náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. V tejto súvislosti však dovolací súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 26. augusta 2019, sp. zn. 2Cdo/194/2019, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal aj správnosťou vyriešenia právnej otázky „či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z. z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych práv zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia“ (bod 35) a následne uviedol: Obdobnú „dovolaciu otázku“ už najvyšší súd riešil v rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“). Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z.z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníčkovi stavby dňom účinnosti tohto zákona

v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania úprav v príslušnom katastrálnom území. Uvedené ustanovenia označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami, ktoré sú v ich vlastníctve, ako vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazuje na § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Ide však o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva, pretože oprávnenie držať a užívať pozemok neprislúcha konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu - obci alebo vyššiemu územnému celku a obmedzenie vlastníckeho práva je odôvodnené verejným záujmom. Stavbami sú predovšetkým cestné komunikácie, materské školy, cintoríny, parky a ďalšie všeobecne prospešné zariadenia, ktoré boli vybudované pred rokom 1989. Zriadenie vecného bremena predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Ide o nedoriešené právne vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu a zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z.z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch. Tak ako zákon č. 182/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. *expressis verbis* neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí, sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, príkazom na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/89/2008). I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaná proporčionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4MCdo 2/2014). Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo *ex lege* jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „*in rem*“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatou predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu, sp. zn. PL. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemožno stotožňovať právnú úpravu zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu

za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd pri riešení predmetnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej vo vyššie uvedených rozhodnutiach. Preto je dovolanie žalovaného nielen prípustné, ale aj dôvodné. Treba uviesť, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/194/2019 bola podaná ústavná sťažnosť, ktorú ústavný súd uznesením z 28. októbra 2020, sp. zn. IV. ÚS 539/2020-21 odmietol. V odôvodnení (bod 32.) vo vzťahu k uvedenej otázke uviedol: „Keďže z ústavného hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu námietky sťažovateľa o nesprávnej a arbitrárnej aplikácii použitej právnej úpravy zasahujúcej do jeho majetkových práv, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv upravených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g/ zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.“

7. Konštatoval, že uvedená argumentácia obsiahnutá a plne prevzatá z uznesenia NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 vyvracia názor o možnosti priznávania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a v § 3 Zák. č. 66/2009 Z.z. a poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26.1.2022, ktoré si plne osvojilo vyššie uvedenú argumentáciu a vychádzalo z nej.

8. Námietku premlčania vznesenú žalovaným súd prvej inštancie po právnom posúdení podľa § 100 ods. 1 a 2, § 101 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako opodstatnenú a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Dôvodil pritom: „V zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. zo zákona vzniká vlastníčkovi pozemku povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a to do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Opačný výklad by bol v rozpore so zákonom, keďže zo žiadnych ustanovení žiadneho zákona nie je možné vychádzať, že by v rámci pozemkov, na ktorých sú stavby podľa Zák. č. 66/2009 Z.z. mohlo dochádzať k nájomnému vzťahu, resp. k bezdôvodnému obohateniu, resp. k akémusi opakovanému náhradnému plneniu za takto zriadené vecné bremeno. Ani úmyslom zákonodarcu nemohlo byť vytvorenie takého stavu, že sa bude opakovane platiť za toto vecné bremeno, pretože odplata za vecné bremeno je jednoznačne stanovená ako jednorazová v zmysle Občianskeho zákonníka, a nie ako opakujúce sa plnenie. Vlastník predmetných pozemkov si mohol uplatniť náhradu za uvedené vecné bremeno, avšak len v zákonom stanovenej lehote, a to do 3 rokov (§ 101 Občianskeho zákonníka) od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1.7.2009, kedy nadobudli účinnosť články I. až III. zák. č. 66/2009 Z.z. Žaloba však nesmerovala k zaplateniu odplaty za zriadenie vecného bremena, ale k tomu, že žalovaný je povinný platiť opakujúce sa plnenie za určité obdobie, t.j. od 14.4.2013 do 14.4.2015. Na základe vyššie uvedeného je teda námietka premlčania žalovaného dôvodná, keďže nárok žalobcu na takúto jednorazovú náhradu sa premlčal v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, ktorá uplynula dňa 1.7.2012.“

9. Výrok o trovách konania súd odôvodnil aplikáciou § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nevzhliadnúc dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, a to ani v okolnostiach danej veci ani v okolnostiach na strane strán sporu, pre ktoré by výnimočne nárok na náhradu celkom alebo z časti úspešnej strane sporu nepriznal.

10. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b), d, f) a h) CSP, t.j. z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej

inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ak žalobu zamietol z dôvodu úspešne vznesenej námietky premlčania žalovaným, ktorú súd prvej inštancie odôvodnil v bodoch 50. až 52. rozsudku. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 388 CSP zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zároveň uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10.1. V odvolaní žalobkyňa namietla, že súd prvej inštancie sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe súdnych autorít v rámci posudzovania nároku na majetkovú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme zákonného vecného bremena podľa ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky (ďalej aj len „zákon č. 66/2009“). Podčiarkla, že súd správne ustálil, že žalobkyni patrí právo na majetkovú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme zákonného vecného bremena podľa zákona č. 66/2009, otázku formy tejto náhrady, a to či má ísť o formu jednorazovej náhrady alebo opakujúcej náhrady, súd neposúdil správne a nesprávne uzavrel, že nárok žalobkyne je premlčaný.

10.2. Akcentovala najmä svoju argumentáciu, založenú na tvrdení, že: «Samotný zákon č. 66/2009 Zz. neustanovuje, či takéto zákonné vecné bremeno má byť za náhradu, alebo za náhradu byť nemá. Tým bola založená nová nespravodlivosť voči vlastníkom pozemkov, kde predtým nejasné vzťahy boli nahradené priamo zákonom, kedy priamo zo zákona vyplývalo ich „vyriešenie“ zriadením vecného bremena, avšak bez úpravy akejkoľvek náhrady. Niet pochýb o tom, že zákon č. 66/2009, ktorý v ust. § 4 predpokladá možnosť zriadenia vecného bremena zo zákona, otázku náhrady za takéto obmedzenie vlastníckeho práva nerieši. V ust. § 4 však zákon odkazuje na úpravu obsiahnutú v § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Pri riešení otázky náhrady za obmedzenie vlastníckych práv je preto potrebné z týchto ustanovení vychádzať. Pri úvahách o otázke náhrady za obmedzenie vlastníckych práv touto formou nemožno opomenúť, že zákon č. 66/2009 poskytnutie náhrady vlastníkovi pozemku pod stavbou v podobe náhradného pozemku podmienil ochotou vlastníka stavby na uzavretie zámennej zmluvy a tiež ďalšou podmienkou, ktorou je existencia pozemku vo vlastníctve vlastníka stavby, ktorý by sa mohol stať predmetom zámeny. Neuplatnenie tohto postupu je až následne dôvodom usporiadania pomerov k pozemku pod stavbou v konaní o nariadení pozemkových úprav, pričom osobou oprávnenou požiadať o nariadenie pozemkových úprav je opäť len vlastník stavby, kedy sa prihliada na jeho potreby, pričom aj v rámci nariadených pozemkových úprav sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou vykoná buď formou poskytnutia náhradného pozemku v obvode úprav, ale formou finančnej náhrady, avšak len za kumulatívneho splnenia troch podmienok, ktorými je: a) v obvode pozemkových úprav nie sú pozemky na účely poskytnutia náhrady, b) ide o pozemok pod stavbou o výmere do 400 m², c) o usporiadanie formou finančnej náhrady požiada vlastník pozemku. Vyššie uvedeným žalobkyňa chcela poukázať na to, že zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva požiadavka, aby v prípadoch ak pri uplatnení štandardného výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten výklad, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu Ústavou garantovaných práv fyzických osôb, alebo právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci vrátane všeobecných súdov sú preto povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou a tiež medzinárodnými zmluvami garantovaných základných práv a slobôd, čo vyplýva z viacerých uznesení a nálezov Ústavného súdu, okrem iného je to II. ÚS/148/2006. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR, II. ÚS 142/2015, interpretácia zákona nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu. Podľa článku 20 ods. 4 ústavy SR: „Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu“. V prípade ak dochádza k vyvlastneniu, alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva, v zmysle Ústavy SR čl. 20 sa tak musí diať za náhradu, ktorej spôsob uplatnenia a výška musia byť zákonom jasne a zrozumiteľne stanovené. Takáto náhrada nemá byť náhradou, ktorej sa majú vlastníci pozemkov domáhať súdnou cestou bez toho aby mali istotu, či sa vôbec náhrady domôžu a v akej výške. Náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva nemôže závisieť od rozhodovacej praxe samotných súdov, ktorá v čase účinnosti zákona ešte neexistovala a vyvíjala sa niekoľko nasledujúcich rokov. Je v rozpore s princípmi právneho štátu, ak štát zákonom obmedzí vlastnícke práva určitej skupiny osôb, pričom žiadnym spôsobom neupraví, či sa tak deje za náhradu a akým spôsobom sa tejto náhrady majú vlastníci domáhať. Je neprípustné, aby vlastníci pozemkov z dôvodu neistoty založenej zákonom boli nútení podávať žaloby, ktorými sa domáhajú náhrady za obmedzenie

svojich vlastníckych práv, pričom 12 rokov po účinnosti zákona NS SR diametrálne zmení doposiaľ ustálenú súdnu prax a nároky vlastníkov vyhlási za premlčané. Žalovaný ako aj ďalšie samosprávy sa v obdobných prípadoch dovoľávajú uplatňovania uznesenia NS SR 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, ktoré zásadným spôsobom zvýhodňuje samosprávy pri súdnych konaniach s vlastníkami pozemkov. Pokiaľ by si však vlastníci pozemkov uplatnili svoje nároky v premlčacej dobe, nie len žeby im mala byť poskytnutá náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ktorá sa v podstate približuje hodnote samotného pozemku, keďže ide o trvalé obmedzenie vlastníckeho práva, ale zároveň by sa vlastníci pozemkov v zmysle zákona mohli cez pozemkové úpravy a cez ďalšie postupy, ktoré sú zákonom upravené, a ktoré zákon 66/2009 Z.z. predvída, domáhať náhradného pozemku podľa § 3 ods. 3 zákona. Tým by vznikalo duplicitné odškodnenie vlastníka pozemku. Vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je nepochybne núteným obmedzením vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ods. 4 Ústavy SR zriadeným v prospech obce na plnenie verejných potrieb. Tento záver podporuje aj nález Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS/42/2015, ktorý takisto posudzoval zákonné vecné bremeno zriadené § 10 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike z hľadiska súlade s čl. 20 ods. 4 Ústavy SR. Ustanovenie 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. tak môže byť v súlade s citovaným ustanovením ústavy len vtedy, ak vecné bremeno vyhovuje tam ustanoveným podmienkam, teda ak bolo zriadené v nevyhnutnej miere, na základe zákona, vo verejnom záujme a za primeranú náhradu. Ustanovenie § 4 zákona o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov nevyhovuje viacerým predpokladom uplatnenia vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy tak, ako ju vo svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxi a činnosti definoval ÚS SR a to jednak z dôvodu odlišného charakteru tohto obmedzenia vlastníckeho práva a jednak z dôvodu, že nie je explicitne stanovená ani povinnosť, alebo právo na náhradu za takéto obmedzenie vlastníckeho práva. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa v súlade s § 162 ods. 1 písm. b) CSP podala návrh na prerušenie konania a navrhla, aby sa konajúci súd obrátil na Ústavný súd SR s otázkou súladu ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. s Ústavou SR, nakoľko toto ustanovenie považujeme za protiústavné. S návrhom na prerušenie konania sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. Žalovaný na pojednávaní dňa 23.3.2022 vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne vzhľadom na to, že na predmetný vzťah sa vzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z. a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 8Cdo/17/2019, ktorý sa po 12-tich rokoch od účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. odchýlil od ustálenej súdnej praxi a vyslovil záver, že podľa názoru NS SR má byť táto náhrada chápaná ako náhrada jednorazová, pričom táto sa ako akékoľvek iné majetkové právo premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, plynúcej od účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. So stanoviskom Najvyššieho súdu SR, prezentovaným v uznesení 8Cdo/17/2019 sa nestotožňujeme a takýto záver považujeme za bezprecedentný zásah do vlastníckych práv vlastníkov pozemkov. Samotný zákon č. 66/2009 Z.z. vôbec neupravuje, či obmedzenie vlastníckeho práva má byť vykonané za náhradu, alebo nie. Účelom zákona č. 66/2009 Z.z. bolo napraviť nezákonné postupy, ktorými boli zabraté pozemky súkromných vlastníkov verejnými stavbami resp. inými verejnými plochami, ktoré boli zákonom prevedené do majetku obcí a vyšších územných celkov. Nakoľko vlastnícke práva medzi vlastními stavieb a vlastními pozemkov neboli vysporiadané, tento zákon v podstate vysporiadava všetky tieto

vlastnícke práva zriadením vecného bremena práva stavby, pričom však v zákone absentuje úprava, či takéto vecné bremeno má byť za náhradu, alebo za náhradu byť nemá. Tým bola založená nová nespravodlivosť voči vlastníkom pozemkov, kde predtým nejasné vzťahy boli nahradené priamo zákonom, kedy priamo zo zákona vyplývalo ich „vyriešenie“ zriadením vecného bremena, avšak bez úpravy akejkoľvek náhrady. Takéto rozhodnutie považujeme za zásadný zásah do vlastníckych práv vlastníkov pozemkov, keďže zo zákona nevyplýval žiaden spôsob, akým sa vlastníci pozemkov mali domáhať tejto náhrady, samotné súdy rozhodovacou činnosťou a výkladom zákona dospeli k záverom o odplatnosti tohto zákonného obmedzenia vlastníckeho práva vo forme opakovanej náhrady a 9 rokov po uplynutí premlčacej doby NS SR dospeje k záveru, že správny spôsob uplatnenia nároku mal byť jednorazovo a do troch rokov od účinnosti zákona. Rozhodnutie NS SR tak popiera akúkoľvek právnu istotu vlastníkov pozemkov.» Žalobkyňa poukázala i na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/222/2019, rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 9Co/72/2020, sp.zn. 1Co/312/2013 a 5Co/423/2016.

10.3. Uplatnenie námietky premlčania v predmetnom spore je podľa názoru žalobkyne v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a tak rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu žalobkyne považuje za nezákonný a arbitrárny.

10.4. Dôvody, pre ktoré by súd nemal prihliadať na námietku premlčania sú u žalobkyne podľa jej názoru nepochybne dané. Navrhla, aby súd na vznesenú námietku premlčania neprihliadal, nakoľko uplatnenie námietky premlčania v danom prípade je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Zdôraznila, že zákon č. 66/2009 žiadnym spôsobom neupravil nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva. Až súdna prax dospela k záveru, že za obmedzenie vlastníckeho práva zákonom č. 66/2009 Z.z. vlastníkom pozemkov patrí peňažná náhrada. Súdna prax zároveň dospela k záveru, že táto náhrada má byť poskytnutá vo forme opakujúceho sa plnenia. Žalobkyňa tak postupovala v súlade s ustálenou súdnou praxou, podala vo veci žalobu, ktorou si uplatnila svoje legitímne nároky. Až počas súdneho konania, päť rokov od podania žaloby vo veci, Najvyšší súd SR svojím rozhodnutím prelomil doposiaľ ustálenú súdnu prax a rozhodol, že náhrada má byť jednorazová a táto sa premlčuje. Až na základe tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR žalovaný uplatnil námietku premlčania voči nároku uplatnenému žalobkyňou. Žalobkyni tak nie je možné vytknúť, žeby nepostupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti v súvislosti s uplatňovaním jej práv. Princíp predvídateľnosti práva bol hrubým spôsobom narušený už samotným zákonom č. 66/2009 Z.z. a následne po ustálení rozhodovacej praxe všeobecných súdov aj rozhodnutím NS SR v predmetnej otázke. Za daných okolností by pripustenie námietky premlčania bolo nepochybne mimoriadne tvrdým a nespravodlivým postihom voči žalobkyni.

10.5. Podčiarkla, že pokiaľ by sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného, že nárok za nútene obmedzenie vlastníckeho práva vo forme zákonného vecného bremena zriadeného zákonom č. 66/2009 Z.z. je nárokom jednorazovým, pri ktorom sa začiatok premlčacej doby počíta od účinnosti zákona, teda od 1.7.2009, došlo by k hrubému zásahu do vlastníckych práv žalobkyne. Podľa názoru žalobkyne jediným spôsobom, akým možno stanoviť náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva formou zákonného vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z., a to na základe zásady ústavne konformného výkladu, je formou opakujúceho plnenia. Pri vecnom bremene v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 nejde o trvalú úpravu zriadenia vecného bremena zákonom a vychádzajúc z charakteru tohto obmedzenia, ktorý sa vyznačuje dočasnosťou, je podľa názoru žalobkyne vylúčené žiadať jednorazovú náhradu, ktorá je náhradou za trvalé obmedzenie vlastníckych práv zriadením vecného bremena.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP a z hľadísk žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť. Žalobkyňou uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené Rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 a nasl. CSP, alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil, ak žalobu žalobkyne zamietol.

13. Žalobkyňa vo svojom rozsiahlom odvolaní neuviedla žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre ňu priviedli priaznivé rozhodnutie. Skutočnosti uvedené žalovanou v odvolaní neumožňujú prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, než ako rozhodol súd prvej inštancie. Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. V danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu počas odvolacieho konania nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP), a preto len na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím

námietkam žalobkyne, so zreteľom na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie námietky, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom opravnom prostriedku, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (por. napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07), odvolací súd dodáva:

16. Pokiaľ ide o poukaz žalobkyne na zákon č. 66/2009 Z.z., jeho znenie, ciele a v tej súvislosti jeho prezentovaný názor, prečo odplata za vecné bremeno zriadené týmto zákonom nemôže byť jednorazová, ale naopak, prečo má byť opakovaná, odvolací súd uvádza nasledovné.

17. Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú nielen písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu, ale aj zo zákona v prípadoch, v ktorých to osobitný právny predpis výslovne stanovuje. Týmto osobitným zákon je aj zákon č. 66/2009 Z.z.

18. Vecné bremená zriadené na základe zákona majú špecifický režim upravený verejnoprávnymi predpismi, na základe ktorých boli zriadené (napr. zákon o energetike), no majú aj prvok súkromnoprávny. Občianske právo definuje vecné bremeno ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktoré ho obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Tzv. zákonné vecné bremená majú tento charakter tiež. Ich režim ale nie je celkom totožný s režimom zmluvných vecných bremien, lebo sa riadi špeciálnou úpravou právnych predpisov, ktoré upravujú činnosti, na ktorých prevádzkovanie vznikli. Ak špeciálne právne predpisy neupravujú náhrady súvisiace s výkonom zákonných vecných bremien, treba použiť úpravu súkromnoprávnu. Zásadne teda nemožno užívať vecné bremeno bezodplatne, ale za odplatu, ktorá zahŕňa výdavky spojené so zachovaním veci a s jej opravami (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/89/2008).

19. Ústava SR určuje dva právne dôvody pozbavenia vlastníctva - vyvlastnenie a obmedzenie vlastníckej dispozície s jeho majetkom. Vyvlastnenie je odňatím majetku vlastníkovi proti jeho vôli bez časového obmedzenia, teda navždy. Nútené obmedzenie vlastníctva, tiež spojené so zásahom do vlastníckych práv proti vôli vlastníka, môže spočívať v dočasnom určení obmedzujúcich dispozícií majetkom alebo v odňatí časti práv obsiahnutých v práve vlastníť majetok. Vyvlastnenie je nenávratný zásah do vlastníctva, pri nútenom obmedzení vlastníka existuje možnosť obnovy jeho práv, ak odpadne dôvod jeho obmedzenia (Nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 8/1997).

20. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 2Cdo/194/2018 uviedol, že ustanovenie § 4 ods. 1 a 2 zák. č. 66/2009 Z.z. označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami v ich vlastníctve za vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazujú na § 151n až §151p Občianskeho zákonníka. Ide o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva odôvodnené verejným záujmom, keď oprávnenie držať a užívať pozemok prislúcha nie konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu (obci alebo vyššie územnému celku). Zriadenie vecného bremena predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu, a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z.z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch.

21. Aj keď samotný zákon č. 66/2009 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu, požiadavku náhrady za vecné bremeno súdy už stabilne odvodzujú zo všeobecne uznávaných princípov, príkazu na ochranu základných práv a slobôd, teda zo základného práva vlastníť a užívať majetok. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je namieste primeraná náhrada (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR).

22. Pri zvažovaní výšky primeranej náhrady nie je rozhodujúca povaha verejného záujmu, kvôli ktorému je obmedzené právne postavenie vlastníka. Zreteľ treba brať na intenzitu, rozsah a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka. V prípade vecného bremena vzniknutého podľa zák. č. 66/2009 Z.z. treba vychádzať zo skutočnosti, že vlastník pozemku pod stavbou, ktorá prešla do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku je fakticky obmedzený v držaní svojho majetku, v jeho užívaní a v požívaní jeho plodov a úžitkov, aj v nakladaní alebo akejkoľvek dispozícii s ním. Inak povedané,

zostalo mu iba habere v podobe tzv. holého vlastníctva bez možnosti vykonávať akékoľvek vlastnícke oprávnenie. Rovnako treba prihliadať na dĺžku trvania obmedzujúceho zásahu. Irelevantné ale je, že zákonodarca zrejme nepredpokladal trvanie obmedzujúceho zásahu do konečného vysporiadania vlastníckeho vzťahu k pozemku po taký dlhý čas, ako k nemu v skutočnosti dochádza (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/175/2019 zo dňa 27.4.2022).

23. Pokiaľ ide o majetkové úpravy, zákonom č. 257/2022 Z.z. došlo k vyňatiu konania o pozemkových úpravách zo zákona č. 66/2009 Z.z. a k začleneniu tohto špecifického konania do samostatného ustanovenia zákona č. 330/1991 Zb., pričom sa nastavujú jednoznačné procesné a technické podmienky konania o pozemkových úpravách týkajúce sa preukazovania dôvodu ich vykonania, určenia a zadefinovania žiadateľa, určenia podmienok a spôsobu začatia konania, určenia spôsobu vyrovnania, posudzovania podmienok primeranosti vyrovnania a pod. Odstraňuje sa tak niekoľko ročný problém nesúlady zákona č. 66/2009 Z.z. a zákona č. 330/1991 Zb. (viď dôvodová správa zákona č. 257/2022 Z.z. - zdroj najpravo.sk).

24. So zreteľom na uvedené, ak súd prvej inštancie rozhodol vo veci zamietavým spôsobom, pretože považoval predmetný nárok za premlčaný v trojročnej lehote počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru o tom, že žalobkyni patrí nárok na jednorazovú odplatu, jeho rozhodnutie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

25. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku je nepochybné, že súd prvej inštancie pri posudzovaní opodstatnenosti nároku žalobkyne vychádzal z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019, sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, ktoré vychádzajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.4.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016) a zo dňa 24.3.2016 sp. zn. 7Cdo/26/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov konštatujúc, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z..

26. Vo veci vedenej Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 8Cdo/17/2019 dovolateľ (žalovaný Mesto Zvolen) konkretizoval právnu otázku, keď sa pýtal, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom týmto zákonom predpokladaným, keď sám dovolateľ bol toho názoru, že finančná náhrada je jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia, čím sa podľa neho odvolací súd riešením uvedenej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, za ktorú označil rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 a poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Dovolací súd v bode 18. uznesenia vyslovil právny názor o tom, že odvolací súd sa pri riešení predmetnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutí 2Cdo/194/2019. Voči obom označeným rozhodnutiam boli podané ústavné sťažnosti. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 539/2020 odmietol ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, pretože jeho závery nepovažoval za arbitrárne. Rozhodnutím ÚS SR sp. zn. III. ÚS 537/2021 bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019, pretože spor vo veci sťažovateľov nebol právoplatne rozhodnutý (princíp subsidiarity).

27. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.1.2022 sp. zn. 1Cdo/99/2019 bolo odmietnuté dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. novembra 2018 sp. zn. 23Co/411/2017, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol, pretože finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby a predmetné vecné bremeno vzniklo in rem, a preto sa vzťahuje na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva a predmetná finančná náhrada nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Za skutkových okolností, podľa ktorých žalobca kúpil pozemok 18.6.2014 so zákonným vecným bremenom, ktoré vzniklo 1.7.2009, mal a mohol vedieť, že nárok na odplatu za zriadenie vecného bremena ako jednorazové plnenie bol už v čase kúpy premlčaný a bol premlčaný aj v čase podania žaloby 16.12.2015. Dovolateľ v predmetnej veci argumentoval proti právnomu posúdeniu veci odvolacím súdom, ktorý uzavrel, že náhrada za vecné bremeno má jednorazový charakter, nárok na náhradu tak vznikol ku dňu 1.7.2009 a týmto dňom začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá skončila vlastníkovi pozemku dňa 1.7.2012. Najvyšší súd v bode 50. uznesenia poukázal na uznesenie

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26. augusta 2019 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. novembra 2020, ktoré riešili otázku, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z.z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vo forme opakujúceho sa plnenia. Dovolací súd odkazom na obe uznesenia NS SR dospel k záveru, že žalobca v dovolaní nastolil takú otázku, ktorá kumulatívne nespĺňa znaky otázky uvedenej v tomto uznesení najvyššieho súdu, resp. nenastolil otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko odvolací súd rozhodol v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, keď uzavrel, že z charakteru uplatneného práva žalobcu na zaplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena je ustálené, že išlo o jednorazovú odplatu; nakoľko vecné bremeno v prospech žalovaného na pozemku, ktorý je momentálne vo vlastníctve žalobcu, vzniklo zo zákona ku dňu 1.7.2009 a vlastník pozemku si v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní neuplatnil nárok na odplatu v lehote 3 rokov od jeho vzniku, t.j. do 1.7.2012, jeho právo sa premlčalo, teda nárok na odplatu za zriadenie vecného bremena bol v čase kúpy pozemku so zákonným vecným bremenom žalobcom dňa 18.6.2014 už premlčaný.

28. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/292/20201 z 21.4.2022, bolo odmietnuté dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. apríla 2021 č.k. 18Co/82/2019-742, ktorým zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobu zamietol majúci za to, že pokiaľ žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetnému pozemku na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 19.12.2016 a uplatnil si nárok za obdobie od 2012 do 2014, pričom v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo vecné bremeno k takýmto pozemkom účinnosťou zákona, t.j. k 1. júlu 2009, potom jeho nárok je premlčaný (pozemok vo vlastníctve žalobcu je zaťažený vecným bremenom v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z.). Najvyšší súd sa v predmetnom uznesení zaoberal právnou otázkou dovolateľa, ktorý namietal proti právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom, keď uzavrel, že náhrada za vecné bremeno má jednorazový charakter, nárok na náhradu tak vznikol ku dňu 1.7.2009 a týmto dňom začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá skončila vlastníkovi pozemku dňa 1.7.2012. Aj v tu prejednávanej veci dovolací súd odkázal na závery označených rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019.

29. Najvyšší súd SR zo dňa 28.2.2023 sp. zn. 7Cdo/363/2021 vo veci peňažného nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2021 sp. zn. 3Co/58/2020, ktorým bol potvrdený vyhovujúci rozsudok Okresného súdu Michalovce z 10. júna 2020 č.k. 19C/247/2016-289 o uložení povinnosti žalovaného na zaplatenie peňažnej čiastky a zamietol žalobu v časti požadovaného úroku z omeškania, vychádzajúci z právneho názoru, že primeraná náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je poskytovaná za dobu vopred neurčitú, a teda možno uvažovať o pravidelných platbách primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia, a to v podobe primeranej náhrady, preto bol ústavný dôvod na priznanie opakujúcich sa dávok primeranej náhrady. Dovolací súd v súvislosti s podaným dovolaním dospel k záveru, že oba nižšie súdy nezaujali žiadne stanovisko k zásadnej argumentácii žalovaného, podľa ktorej k obmedzeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam došlo dňom vzniku zákonného vecného bremena dňa 1.9.2009, pričom na plnenie mal nárok len vlastník zaťaženého pozemku v čase vzniku zákonného vecného bremena a potom ďalší vlastník nadobudol vlastnícke právo už obmedzené zákonným vecným bremenom, pretože predmetné vecné bremeno vzniká in rem a vzťahuje sa na každého vlastníka vecného bremena zaťaženého pozemku (odkazujúc tiež na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014) Dovolací súd nad rámec dovolacieho prieskumu dal do pozornosti, že problematika náhrady za zákonné vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. bola medziasom predmetom viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu, napr. sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, na ktoré sa dovolateľ odvolával už v odvolacom konaní, 4Cdo/175/2019 a 5Cdo/116/2021. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Mcd/2/2014 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 349/2015 zo dňa 19. januára 2016. Ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd SR odmietol uznesením sp. zn. III.ÚS 537/2021 zo dňa

30. septembra 2021. Urobil tak z dôvodu, že sťažovateľmi spochybnovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach veci (nesúhlas právnym názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiacie otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom (podľa zákona č. 66/2009 Z.z.) sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, keď bude vec právoplatne skončená.

30. Obdobne Najvyšší súd uznesením zo dňa 31.5.2023 sp. zn. 4Cdo/102/2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21C/7/2020 a tiež Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/133/2012, odkazujúc ohľadne peňažného nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. na závery rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, ktoré súčasne označil za ustálenú rozhodovaciu prax.

31. Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Ďalej je to prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného naň nadviazali.

32. Odvolací súd preto nepovažuje za opodstatnenú odvoláciu námietku, podľa ktorej žalobkyňa mala za to, že nie je pravdou, že rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR je ustálené, že v súvislosti s odplatom za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. patrí jednorazová náhrada.

33. Na uvedenom nemení nič ani argumentácia žalobkyne založená na tvrdení, že žalobcovia podali žalobu v čase, keď platila judikatúra, podľa ktorej odplata za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je vo forme opakujúceho sa plnenia (s odkazom na označené rozhodnutia krajských a okresných súdov). Podľa názoru odvolacieho súdu iba samotná skutočnosť, že v čase podania žaloby bola podľa žalobkyne rozhodovacia prax súdov odlišná od stavu v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na priznanie opakovanej náhrady za zriadenie vecného bremena.

34. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že k retrospektívnym účinkom zmenenej judikatúry sa už opakovane vyjadril Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 8MCdo/4/2014, 3Cdo/198/2017 alebo sp. zn. 7Cdo/20/2021 tak, že pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu a iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/77/2020).

35. Práve v korelácii s vyššie uvedeným a so závermi v označených rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nutné urobiť záver, že súd prvej inštancie rozhodol v prejednávanej veci v súlade s čl. 2 CSP zakotvujúcim princíp právnej istoty, pretože rozhodol spor v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, od ktorej odvolací súd nemá dôvod odchyliť sa ani pri rozhodovaní tohto sporu, a to ani pri reflektovaní princípu dobrých mravov, ktorého aplikácie sa žalobkyňa v posudzovanom prípade domáha neopodstatnene. Vo svetle uvedených východísk, podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne a nezákonné, a preto odvoláciu námietku žalobkyne proti napadnutému rozsudku, odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť žalobkyne so závermi prezentovanými v odôvodnení rozsudku, ktorá ale nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Žalobkyňa vo svojom odvolaní v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) CSP preto neopodstatnene namietala porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky a v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne

a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces totiž nepatrí ani právo strany sporu, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana sporu (por. napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), nepatrí tam ani právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04). Napokon právo na spravodlivý súdny proces neznamená právo na to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04).

36. Žalobkyňa v odvolaní súdu prvej inštancie vytkla, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s návrhom žalobkyne, aby sa konajúci súd obrátil na Ústavný súd SR s otázkou súladu ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. s Ústavou SR, nakoľko toto ustanovenie považuje za protiústavné, a aby prerušil konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP.

37. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

38. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania.

39. Prerušenie konania je svojou povahou výnimočným rozhodnutím súdu, o ktorom súd rozhodne za splnenia zákonom predpokladaných podmienok aj bez návrhu strany sporu. Úlohou súdu je racionálne vyhodnotiť, či je potrebné konanie prerušiť s prihliadnutím na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených právom chránených záujmov (čl. 2 a 17 CSP).

40. V súvislosti so žalobkyňou namietanými vadami v procesnom postupe súdu, vytykajúc súdu prvej inštancie, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s návrhom žalobkyne, aby sa konajúci súd obrátil na Ústavný súd SR s otázkou súladu ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. s Ústavou SR, a aby prerušil konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, s ohľadom na to, že je výlučne na rozhodnutí súdu, či zvolí postup podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP a preruší z tohto dôvodu konanie, odvolací súd túto odvolaciu námietku žalobkyne posúdil ako opodstatnenú iba potiaľ, že súd opomenul v odôvodnení rozsudku dať aspoň stručnú odpoveď na návrh žalobkyne na postup súdu podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP a prerušenie konania. Súčasne v tejto súvislosti poukazuje na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej sa posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), a preto k záveru o opodstatnenosti námietky porušenia práva na spravodlivý súdny proces s následkom zrušenia (zmeny) rozhodnutia z tohto dôvodu, môže dôjsť zásadne iba v prípadoch, ak nadriadený súd dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany súdu umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý, avšak nie v prípadoch, keď zo strany súdu síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). Nie každé porušenie Civilného sporového poriadku zo strany súdu má totiž automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (por. napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012), tak, ako sa domnieva žalobkyňa, nakoľko na základné právo na súdnu ochranu sa zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“, to znamená, že sa posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok je (bude) spravodlivé (por. m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

41. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

42. Úspešnému žalovanému žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, a tak nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).